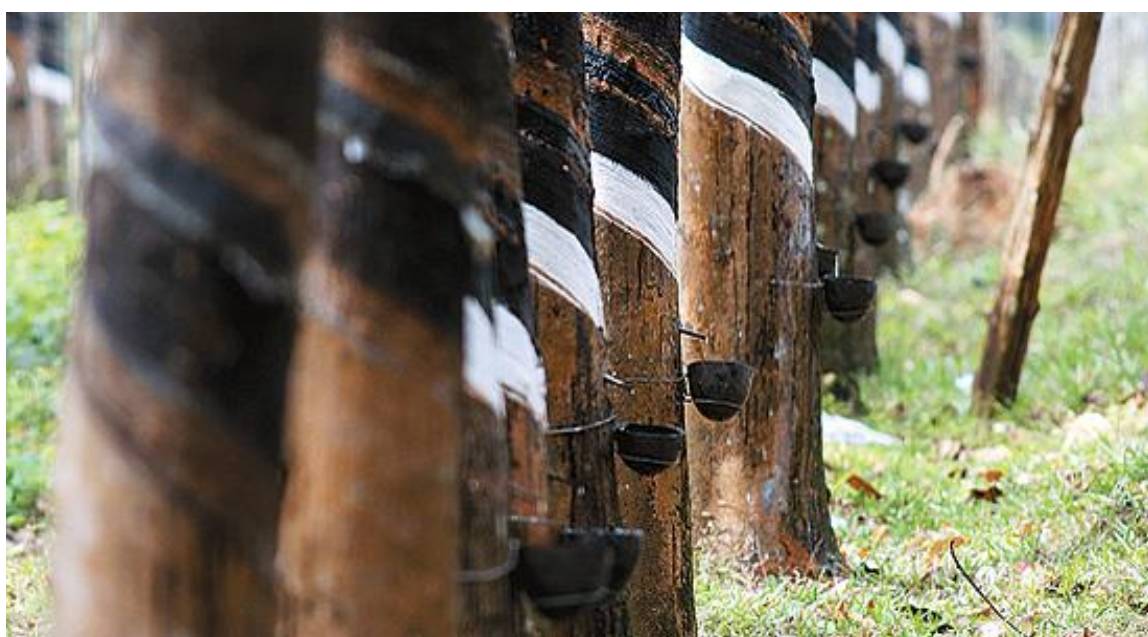

ไม้ยางพาราใน ประเทศอินเดีย

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เมืองมุมไบ
สาธารณรัฐอินเดีย
4 มิถุนายน 2014

ไม้ยางพาราในประเทศไทย

บทนำ

ยางพาราเป็นพืชที่มนุษย์ปลูกขึ้นเพื่อกรีดยาน้ำยางพาราธรรมชาติสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆด้วยการนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยาง เช่น ยางรถยนต์ ยางสำหรับเครื่องบิน ถุงมือเพื่อการแพทย์ ยางยานอเนก เป็นต้น จนกระทั่งเมื่อไม้เนื้อแข็งต่างๆเริ่มหมดไปจากการที่มนุษย์ใช้ไม้มากขึ้น ทำให้เกิดการขาดแคลนไม้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ มนุษย์จึงพยายามใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาวัสดุอื่นขึ้นมาเพื่อทดแทนไม้ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีความพยายามพัฒนาจนได้วัสดุที่ทำมาจากโลหะ พลาสติก และอื่นๆเพื่อนำมาใช้ทดแทนไม้โดยพยายามพัฒนาให้วัสดุดังกล่าวมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับไม้ให้มากที่สุดทั้งในแง่ความทนทาน ความแข็งแรง และความยืดหยุ่น แต่ในที่สุดมนุษย์ก็ต้องยอมรับว่ายังไม่มีวัสดุใดที่จะสามารถนำมาใช้ทดแทนไม้ได้เลย ไม้ยางพาราจึงกลายมาเป็นไม้ที่เป็นทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับมนุษย์ในการใช้งานด้านต่างๆ โดยเฉพาะการนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตเฟอร์นิเจอร์ พื้น ฝาผนัง ฯลฯ ทั้งนี้ ไม้ยางพาราเป็นไม้ที่มีคุณภาพทางกายภาพหลายประการใกล้เคียงกับไม้สัก มีลวดลายที่สวยงาม ย้อมสีได้ ตกแต่งง่าย น้ำหนักเบา ทั้งมีราคาถูก เมื่อเปรียบเทียบกับไม้ชนิดอื่น ซึ่งด้วยองค์ประกอบด้านคุณสมบัติอันโดดเด่นหลายประการเช่นนี้ ไม้ยางพาราจึงเป็นที่รู้จักและนิยมใช้แพร่หลายทั่วโลกในเวลาอันรวดเร็วในชื่อของ “ไม้สักขาว (White Teak)”

ยางพาราเป็นพันธุ์ไม้พื้นเมืองของประเทศบราซิล แต่มีการนำไปปลูกในหลายประเทศที่มีลักษณะภูมิอากาศและภูมิประเทศที่คล้ายคลึงกับประเทศบราซิลซึ่งเหมาะสมกับการปลูกยางพารา คือ

- มีปริมาณน้ำฝนระดับ 2,000-3,000 มิลลิเมตรอย่างสม่ำเสมอตลอดปี โดยมีฝนตกประมาณ 125-150 วันต่อปี
- อุณหภูมิสูงสุดอยู่ระหว่าง 29-34 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดไม่ต่ำกว่า 20 องศาเซลเซียส โดยควรมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 25-28 องศาเซลเซียส
- มีความชื้นในอากาศประมาณ 80%
- มีแสงแดดสาดส่องตลอดปีประมาณ 2,000 ชั่วโมงต่อปี หรือในอัตราเฉลี่ยที่ 6 ชั่วโมงต่อวันในทุกเดือน
- ไม่มีกระแสมพัดแรง

ในปัจจุบันมีการปลูกยางพาราเพื่อการค้าบนพื้นที่ประมาณ 9 ล้านเฮกเตอร์ (ประมาณ 56,250,000 ไร่) ในเขตร้อนชื้นของทวีปเอเชีย แอฟริกา และอเมริกา

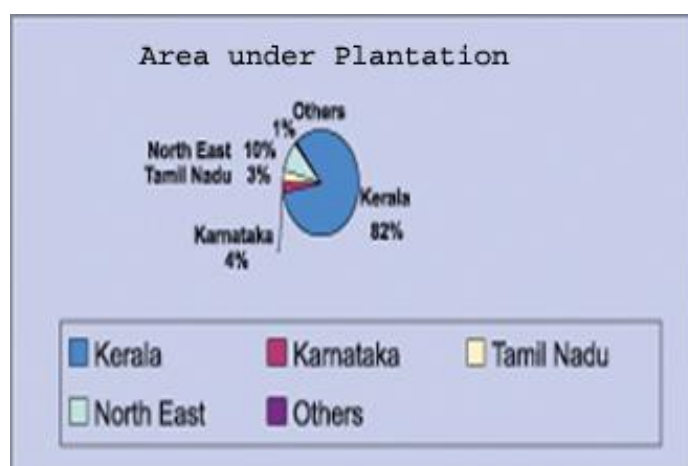
ปกติเมื่อต้นยางพารามีอายุระหว่าง 22-29 ปี ต้นยางพาราเหล่านี้จะให้ผลผลิตน้ำยางต่ำ ไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการกรีดยาน้ำยางอีกต่อไป ผู้ปลูกจึงจำเป็นต้องโค่นออกแล้วปลูกทดแทนใหม่ ส่วนต้นยางพาราที่ถูกตัดก็จะถูกนำไปผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์จนสามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ได้

การปลูกยางพาราและอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในอินเดีย

อินเดียเป็น 1 ใน 10 ประเทศผู้ปลูกและผลิตยางพาราธรรมชาติรายใหญ่ที่สุดในโลกประเทศหนึ่ง โดยอินเดียเป็นประเทศผู้ผลิตยางพาราธรรมชาติมากเป็นอันดับ 3 ของโลก เป็นประเทศที่บริโภคยางพาราธรรมชาติมากเป็นอันดับ 4 ของโลก และเป็นประเทศที่บริโภคทั้งยางพาราธรรมชาติและยางสังเคราะห์มากเป็นอันดับที่ 5 ของโลก

สำหรับแหล่งปลูกยางพาราที่สำคัญที่สุดของอินเดียอยู่ในรัฐเกรละ (Kerala) ทางตะวันตกเฉียงใต้ของอินเดียซึ่งมีพื้นที่ปลูกยางพาราคิดเป็นร้อยละ 82 ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมดในประเทศอินเดีย รองลงมาคือ รัฐทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย เช่น ตริปุระ อัสสัม เมฆาลัย นากาแลนด์ มณีปุระ ฯลฯ ซึ่งมีพื้นที่รวมกันคิดเป็นร้อยละ 10 รัฐกรณาฏกะ ร้อยละ 4 รัฐทมิฬนาฑู ร้อยละ 3 และรัฐอื่นๆอีกร้อยละ 1

แผนภาพแสดงสัดส่วนพื้นที่การปลูกยางพาราแยกตามรัฐ

ในแง่ผลผลิตยางพาราธรรมชาติและไม้ยางพารารวมกัน รัฐเกรละก็เป็นรัฐที่มีผลผลิตมากที่สุดในประเทศอินเดียโดยมีสัดส่วนถึงร้อยละ 92 ของผลผลิตรวม รองลงมา คือ รัฐทมิฬนาฑูทางตะวันออกเฉียงใต้ของอินเดียที่มีผลผลิตคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.4 และรัฐกรณาฏกะมีสัดส่วนร้อยละ 2.1

พื้นที่ที่ทำการปลูกยางพารามากที่สุดในรัฐเกรละ คือ เขตมาลานาฑู (Malanaadu) และอิดานาฑู (Idanaadu) โดยมีศูนย์วิจัยยางพาราอยู่ในเขตคอตตายัม (Kottayam District) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ปลูกยางพาราพันธุ์ดีและให้ผลผลิตน้ำยางสูงที่สุดในอินเดีย ทั้งนี้ พื้นที่เพาะปลูกยางพาราที่สำคัญของรัฐเกรละนี้ ในอดีตเคยเป็นพื้นที่เพาะปลูกมะพร้าวมาก่อน แต่เนื่องจากการปลูกยางพาราให้ผลตอบแทนคุ้มค่ามากกว่า ประชาชนในพื้นที่แถบนี้จึงหันมาปลูกยางพาราแทน โดยในปัจจุบันมีเกษตรกรรายย่อยที่ปลูกยางพาราในรัฐเกรละมากถึง 1,012,100 ราย ซึ่งเกษตรกรเหล่านี้ให้ความสำคัญทั้งกับการกรีดยางและการตัดต้นยางพาราเพื่อขายไม้ยางพารา เพราะทั้งยางพาราและไม้ยางพาราต่างก็ให้ผลตอบแทนที่ดีแก่เกษตรกร โดยในรัฐเกรละจะมีการตัดต้นยางพาราเพื่อปลูกทดแทนทุกๆ 25 ปี ทำให้มีผลผลิตไม้ยางพารารอออกมาปีละประมาณ 3 ล้านลูกบาศก์เมตร

สำหรับไม้ยางพาราที่ผลิตได้ส่วนใหญ่ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์เต็มที่ โดยในปัจจุบันการใช้ประโยชน์จากไม้ยางพาราในประเทศอินเดียเกินครึ่งหรือประมาณร้อยละ 56.5 ของไม้ยางพาราที่ผลิตได้ทั้งหมดในแต่ละปีจะถูกนำไปใช้ประกอบเป็นลังบรรจุสิ่งของเพื่อการขนส่งซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากไม้ยางพาราที่ให้มูลค่าเพิ่มน้อยที่สุด แต่นำไปใช้ในอุตสาหกรรมไม้อัด (Plywood Industry) เพียงร้อยละ 26.5 เท่านั้น แต่ที่สำคัญคือ ไม้ยางพาราในอินเดียถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมไม้แปรรูปขั้นสูง (Secondary Processed Rubber Wood Products: SPRWP) เพียงร้อยละ 14 เท่านั้นเอง ซึ่งจากการศึกษาของ Dr. Oommen Zachariah จาก St. Thomas College ในรัฐเกรละ¹ พบว่าอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในกลุ่ม SPRWP มีมูลค่าเพิ่มสูงถึงร้อยละ 233 ถึง 2,033 แต่อินเดียยังใช้ประโยชน์จากไม้ยางพาราในกลุ่มนี้น้อยที่สุด ส่วนการใช้ประโยชน์จากไม้ยางพาราในกลุ่มไม้แปรรูปขั้นต้น (Primary Processed Rubber Wood Products: PPRWP) ของอินเดียมีมูลค่าเพิ่มเพียงร้อยละ 172 เท่านั้น

โดยสรุปแล้วอุตสาหกรรมไม้ยางพาราแปรรูปในประเทศไทยยังไม่พัฒนามากนัก โดยมีสาเหตุมาจาก

- ยังขาดหน่วยงานหลักที่จะคอยติดตามและส่งเสริมอุตสาหกรรมนี้อย่างชัดเจน
- ยังขาดการบูรณาการแนวตั้ง (Vertical Integration) ซึ่งก็คือ การบูรณาการทั้ง Backward และ Forward ซึ่งการบูรณาการในด้าน Backward ก็คือ การมองย้อนหลังไปถึงกระบวนการผลิตและควบคุมปัจจัยการผลิต ส่วนการบูรณาการในด้าน Forward หรือ Forward Integration หรือการบูรณาการไปข้างหน้า ก็คือการเข้าไปควบคุมทางด้านการตลาดด้วยนั่นเอง
- ยังใช้ประโยชน์จากไม้ยางพาราได้ไม่เต็มที่และไม่คุ้มค่า เนื่องจากอินเดียยังใช้ประโยชน์จากไม้ยางพาราส่วนใหญ่ในอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มในระดับต่ำ
- ยังขาดแคลนไม้ยางพาราคุณภาพสูง
- มีพ่อค้าคนกลางมากเกินไปในระบบทำให้ต้นทุนวัตถุดิบสูงเกินความจำเป็น
- อุตสาหกรรมนี้ยังขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
- ยังประสบปัญหาการเข้าตลาด (Market Access Issues) โดยเฉพาะตลาด

ต่างประเทศ

การนำเข้า-ส่งออกไม้ยางพาราของอินเดีย

- การนำเข้าไม้ยางพาราของอินเดีย

การนำเข้าไม้ยางพาราของอินเดีย ตามพิกัดศุลกากรที่ 4407.9990 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยในปี 2013 อินเดียนำเข้าเป็นมูลค่า 16.92 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 23.55 โดยนำเข้าจากประเทศอินโดนีเซียมากที่สุด เป็นมูลค่า 4.26 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่ปรากฏว่าไม่มีการ

นำเข้าไม้ยางพาราจากประเทศไทยเลย อย่างไรก็ตาม จากสถิติพบว่าอินเดียเคยมีการนำเข้าไม้ยางพาราจากไทยเมื่อปี 2011 แต่มีมูลค่าเพียง 55,222 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่านั้น

ตารางที่ 1: สถิติการนำเข้าไม้ยางพาราของอินเดียประเภทต่างๆ

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

HS	Description	Jan-Dec 2011	Jan-Dec 2012	Jan-Dec 2013	Jan-Feb 2014
440799	Other Nonconiferous	17.345941	22.148488	26.806669	3.869117
44079990	Others	10.809408	13.691563	16.917514	2.284407
44079920	Sawn/Chipped Wo	6.448393	8.456923	9.716297	1.558094
44079910	Sawn/Chipped Wo	0.088139	0	0.17286	0.026615
DGCI&S, Ministry of Commerce					

ตารางที่ 2: สถิติการนำเข้าไม้ยางพาราของอินเดียจากแหล่งต่างๆ (HS Code 4407.9990)

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

Rank	Country	2011	2012	2013
0	-- World --	10.809408	13.691563	16.917514
1	Indonesia	2.188123	0.864864	4.256819
2	United States	1.179765	2.549131	1.986284
3	Gabon	0.747804	2.206863	1.978545
4	Tanzania	0.663852	0.952231	1.455018
5	Malaysia	0.928141	0.460819	1.025324
6	Brazil	0.664715	1.460452	0.986509
7	Germany	0.252674	0.930523	0.952413
8	Vietnam	0.901505	0.824724	0.588946
9	Cameroon	0.060059	0.470046	0.560623
10	Austria	0.040492	0.011932	0.379096
50	Thailand	0.055222	0	0
DGCI&S, Ministry of Commerce				

- การส่งออกไม้ยางพาราของอินเดีย

ในด้านการส่งออกไม้ยางพารา ปรากฏว่าอินเดียมีการส่งออกน้อยกว่าการนำเข้า โดยมีการส่งออกในปี 2013 เป็นมูลค่าเพียง 4.41 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยส่งออกไปประเทศปากีสถานมากที่สุดเป็นมูลค่า 1.34 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงไป คือ ประเทศคูเวต 1.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และประเทศซาอุดีอาระเบีย 510,340 ดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ

ตารางที่ 3: การส่งออกไม้ยางพาราของอินเดียประเภทต่างๆ

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

HS	Description	2011	2012	2013
440799	Other Nonconiferous	1.005239	4.204188	4.432017
44079990	Others	1.004882	4.204188	4.410862
44079920	Sawn/Chipped Wo	0.000357	0	0.021155
DGCI&S, Ministry of Commerce				

ตารางที่ 4: การส่งออกไม้ยางพาราของอินเดียไปยังตลาดต่างๆ (HS Code 4407.9990)

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

Rank	Country	2011	2012	2013
0	-- World --	1.004882	4.204188	4.410862
1	Pakistan	0.158001	0.688374	1.340385
2	Kuwait	0.287906	1.020102	1.275687
3	Saudi Arabia	0	0.152086	0.51034
4	Croatia	0	0.05999	0.319111
5	Reunion	0	0.075072	0.245518
6	United Arab Emirates	0.36053	0.832307	0.2448
7	Oman	0.040334	0.152095	0.192879
8	Iraq	0	0	0.134258
9	France	0	0	0.051627
10	Seychelles	0	0.096511	0.029328
DGCI&S, Ministry of Commerce				

บทสรุปและความคิดเห็นสำนักงานฯ

1. แม้ว่าอินเดียจะเป็นแหล่งปลูกยางพาราและมีอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในประเทศ แต่ระดับการพัฒนาของอุตสาหกรรมไม้ยางพารายังอยู่ในระดับต่ำ โดยไม้ยางพาราแปรรูปที่ผลิตได้ยังคงเป็นไม้ยางพาราคุณภาพไม่สูงและมีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจต่ำ ทั้งนี้ กว่าครึ่งหนึ่งของไม้ยางพาราแปรรูปที่ผลิตได้ในประเทศอินเดียจะเป็นไม้ยางพาราในกลุ่มไม้แปรรูปขั้นต้น (Primary Processed Rubber Wood Products: PPRWP) ที่ใช้สำหรับทำลังไม้สำหรับการขนส่งสินค้าเป็นหลัก

2. มูลค่าการนำเข้า-การส่งออกไม้ยางพาราแปรรูปของอินเดียยังมีมูลค่าไม่มากนัก โดยอินเดียมีการนำเข้าไม้ยางพาราแปรรูปมากกว่าการส่งออก ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้ชัดเจนในสองประเด็น คือ 1) อินเดียสามารถผลิตไม้ยางพาราได้เพียงพอต่อความต้องการในระดับหนึ่ง 2) แต่การที่อินเดียยังมีการนำเข้าไม้ยางพาราจากต่างประเทศน่าจะเป็นเพราะอินเดียต้องการนำเข้าไม้ยางพาราแปรรูปขั้นสูง (Secondary Processed Rubber Wood Products: SPRWP) เพื่อนำเข้าไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมผลิตเฟอร์นิเจอร์ เนื่องจากการอุตสาหกรรมการผลิต SPRWP ของอินเดียยังพัฒนาน้อยกว่าประเทศอื่น

3. สำหรับผู้ส่งออกไม้ยางพาราของไทยที่ประสงค์จะส่งออกไปยังประเทศอินเดียน่าจะมุ่งเน้นไปที่สินค้ากลุ่ม SPRWP สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตเฟอร์นิเจอร์ของอินเดียซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงถึง 7.1 แสนล้านรูปีและมีอัตราการเติบโตต่อปีถึงร้อยละ 40 โดยเฉพาะกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเฟอร์นิเจอร์สำหรับครัวซึ่งเป็นกลุ่มที่เติบโตเร็วที่สุดด้วยมูลค่าตลาดสูงถึง 2 แสนล้านรูปี

4. อุตสาหกรรมผลิตเฟอร์นิเจอร์ของอินเดียส่วนใหญ่จะอยู่ในรัฐคุชราต รัฐราชสถาน รัฐอุตตรประเทศ รัฐปัญจาบ รัฐเกรละ รัฐอานธรประเทศ และรัฐเบงกอลตะวันตก โดยรัฐเป้าหมายสำหรับผู้ประกอบการไทยน่าจะเป็นรัฐที่อยู่ทางฝั่งตะวันออกของอินเดียและอยู่ไกลจากรัฐเกรละซึ่งเป็นแหล่งผลิตไม้ยางพาราของอินเดีย ซึ่งน่าจะได้แก่ รัฐเบงกอลตะวันตกและรัฐอานธรประเทศ ส่วนรัฐที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ของอินเดียที่อยู่ห่างจากรัฐเกรละซึ่งเป็นแหล่งผลิตไม้ยางพาราที่ใหญ่ที่สุดของอินเดียก็น่าจะมีโอกาส เช่น รัฐคุชราต รัฐราชสถาน และรัฐอุตตรประเทศ แต่จะต้องมีการศึกษาถึงระบบโลจิสติกส์เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนในการขนส่งระหว่างทางขนส่งจากประเทศไทยไปยังรัฐเป้าหมายเทียบกับการขนส่งภายในประเทศอินเดียจากรัฐเกรละซึ่งเป็นแหล่งผลิตไม้ยางพาราไปยังรัฐเป้าหมายว่าต้นทุนสินค้าจากประเทศไทยจะสามารถแข่งขันได้หรือไม่

5. ปัจจุบันอุตสาหกรรมผลิตเฟอร์นิเจอร์ของอินเดียมีขนาดใหญ่มาก มีการจ้างงานประมาณ 300,000 อัตรา และมีมูลค่าคิดเป็นร้อยละ 0.5 ของ GDP ของประเทศ โดยเฟอร์นิเจอร์ทำจากไม้เป็นกลุ่มสินค้าที่มีสัดส่วนมากที่สุด

6. การเข้าตลาดอินเดียสำหรับสินค้าไม้ยางพาราของผู้ประกอบการไทยน่าจะยังมีโอกาส แต่จะต้องมีการศึกษาตลาดให้มากขึ้นและลึกกว่านี้ โดยควรมีการจัดคณะผู้ประกอบการไทยเดินทางไปศึกษาตลาด (Study Mission) เพื่อศึกษากลุ่มสินค้าที่จะส่งออก โครงสร้างตลาด กลุ่มเป้าหมาย โครงสร้างต้นทุน ปัญหาและอุปสรรค เป็นต้น ให้ชัดเจนก่อนที่จะจัดคณะผู้แทนการค้าเพื่อไปขายสินค้า (Selling Mission) อย่างที่เคยดำเนินการมาก่อนหน้านี้แล้ว

7. การจัดคณะผู้แทนการค้าเพื่อศึกษาตลาด (Study Mission) ดังกล่าวสามารถดำเนินการได้โดยให้เจ้าหน้าที่กรมฯ ที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับสินค้าและโลจิสติกส์เดินทางนำคณะผู้ประกอบการไทยที่สนใจเข้าไปศึกษาตลาดไม้ยางพาราในประเทศอินเดียก่อนน่าจะเป็นการเริ่มต้นกระบวนการเข้าตลาดไม้ยางพาราของอินเดียได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของภาคเอกชน ก่อนที่จะดำเนินกิจกรรมด้านการขายต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เมืองมุมไบ

4 มิถุนายน 2014

ⁱ Zachariah, Oommen (2011), WPerformance and Linkages of Rubber Wood Industry in Kerala”, International Journal of Multidisciplinary Research, Vol. 1, Issue 8, December 2011.